

արտերուն մէջ տառնք առաւել ևս բազմացած ըլլան, և այնքան առաւել՝ որքան մարացորենի մշակութիւնն յառաջացեր է. վասն զի 'ի վեր քան զամենայն ասով կը սնանին:

Սկիւռք այնպիսի ճարտար ու ճարպիկ կենդանիներ են, որ չըսենք անհնարին, սակայն ամենագիտար է՝ թէ առանձին որսորդ մը կարենայ ասոնց մէջ ձեռք ձգել: Վասն զի վտանգներէ փախչելու համար ամենայն հնարք կը բանեցընեն. ծառերու բունին ետևը կը պահուրտին, և որպէս զի կարենան թշնամուոյն ձեռքէն ալաւորի կը սկսին պտղոտներ տալ, բայց միշտ ծածկեալ մնալով յայաց. և վերջապէս ցատկելով մը այնպիսի երազութեամբ ծառին գագաթը կը բարձրանան՝ որ իսկոյն ողջ առողջ իրենց բնակարանը հասած են: Հոն աշխարհ ու անտեսանելի կը կենան՝ մինչև որ վտանգի հետքն ալ մէջտեղէն վերցուի:

Թիրաւի, թէպէտ և Սկիւռք ծառերէն երկրիս վրայ շատ չեն իշխար, սակայն երկրէս աւելի՝ 'ի ջրոյ կը վախեն. և երբ զայն կտրել հարկադրուին՝ զարմանալի կերպով կը լողան. ծառոց կեղեր լաստափայտի տեղ կը ծառայեցընեն և անով զվարը կ'անցնին: Պիւֆֆոն և ուրիշ քանի մը հեղինակներ կ'ըսեն, թէ ասոնք լողալու միջոց իրենց

պոչը զեկի տեղ կը դորժածեն. սակայն ասոնց ըսածը ստոյգ չէ: Քլէն մեզ զայս ինչ կ'աւանդէ, թէ երբ Սկիւռք ջրէ անցնիլ ուզեն, թեթև փայտ մը մէջը ձգելով՝ անոր վրայ կը նստին. և իրենց պոչը շարժելով առադաստի տեղ կը ծառայեցընեն. և այսպէս խաղաղ ջրոց երեսէն կ'երթան:

Բայց եթէ այս միջոցիս դիպուածով զօրաւոր հողմ մը չնչէ և կամ ծովը խռովելու ըլլայ՝ հրամովն ջրոց մէջ սուզելով կը խղզուին:

Սկիւռք հիւսիսային Ամերիկայի մէջ, յՈւտա, յԵւրոպա և յԱփրիկէ լի են, թէ բազմատեսակ զարմերով, և թէ միանգամայն նոյն տեսակաց վերջին աստիճանի բազմանալով, իրենց քաղցրութեան, աշխուժութեան ու գեղեցկութեան համար մարդուս սիրելի հղած են. և այն պատճառաւ զատուք տուններու մէջ կը պահեն, և կ'ընտանենան: Թիրաւի, երբեմն մարդկանց աղետալի մնասուց պատճառ կ'ըլլան, ինչպէս բսինք, սակայն ունին նաև իրենց օգուտներն. ասոնց միւր պատուական և արտօքելի կերակուր կ'ըլլայ. մորթերնին արուեստով պատրաստուելէ ետև՝ մարդուս հազար տեսակ պիտոյից կը ծառայէ. և իրենց պոչի մագերը՝ նկարչաց վրձիններ շինելու կը դորժածուին:

Հ. Պ. ԲԱՅԱՆՅԱՆ

Ներկայիս և անցելոյն ձանապարհորդութիւնք: — Թէ որչափ արագութեամբ համեմատութեամբ անցելոյ՝ այժմ երկայն ճամբարգութիւնք կը կատարուին, հետեւեալ հաշուէն կրնայ իմացուիլ. — Ասկից կէս դար առաջ կամ շիջ ըսելով 1830 տարւոյն մէջ Անգղիայէն Բարեկուսայ Գլուխն երթալու համար գրեթէ երկուք ու կէս ամիս պէտք էին, 'ի Պամպէյ Նշգիաց երթալու համար՝ չորս ամիս, յԱւստրալիա՝ 130 օր. ֆինլենտ ներկայ ժամանակս երեք շաբթուան մէջ Բարեկուսայ Գլուխը, 18 օրուան մէջ 'ի Պամպէյ և 43 օրուան մէջ 'ի Սիանէյ (Աւստրալիա) կ'երթըցուի. — Դար. ձեալ նոյնպէս յԱնգղիոյ մէկնելով 40 օր պէտք էին հասնելու համար 'ի Նիւ-Եօք, 42 օր 'ի ձիւմայեթա, 56 օր 'ի Ռիոյ-Ճանիէրոյ, 110 օր 'ի Վալբարայիզոյ. իսկ այժմ 10 օրուան մէջ կը հասնուի 'ի Նիւ-Եօք, 18 օրուան մէջ 'ի ձիւմայեթա, 21 օրուան մէջ 'ի Ռիոյ-Ճանիէրոյ և 39 աւուրց մէջ 'ի Վալբարայիզոյ. որ է ըսել՝ հիմակուան ճանապարհորդութեանց համար պէտք եղած ժամանակն միջին հաշուով երրորդ մասն է այն ժամանակին որ կարևոր էր յիսուն տարի առաջ: